

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KAUNO APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2026 m. gegužės 4 d.
(byla Nr. AG1-148 /11-2026)
Kaunas

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Daivos Bereikienės, Lionelos Gelmanienės (posėdžio pirmininkė ir pranešėja) ir Beatos Labutytės, sekretoriaujant J. D., dalyvaujant pareiškėjai R. V., trečiajam suinteresuotam asmeniui A. K.,

viešame Komisijos 2026 m. balandžio 29 d. posėdyje žodinio proceso tvarka nuotoliniu būdu išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos R. V. skundą atsakovei Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai prie Aplinkos ministerijos dėl sprendimo panaikinimo. Trečiasis suinteresuotas asmuo byloje A. K.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėja R. V. kreipėsi į Komisiją su 2026 m. kovo 30 d. skundu (Komisijoje gautas 2026 m. kovo 31 d.), prašydama: „1. Panaikinti Statybos inspekcijos 2026.03.05 sprendimą / atsakymą Nr. (duomenys neskelbtini) kaip nepagrįstą. 2. Įpareigoti Statybos inspekciją atlikti patikrinimą vietoje, užfiksuoti faktinį statinio atstumą iki ribos, sklypo ribos peržengimą bei mano sienos apgadinimo faktus. 3. Taikyti laikinąsias apsaugos priemones – nedelsiant sustabdyti visus statybos darbus kaimyniniame sklype, kol bus išspręstas ginčas iš esmės. 4. Įpareigoti kaimyną atitraukti statinį 3 metrų atstumu nuo sklypo ribos bei pašalinti tvorą, trukdančią prieiti prie mano pastato sienos. 5. Sudaryti sąlygas man pasistatyti tvorą ant faktinės sklypų ribos pagal kadastrinius matavimus.“

Komisijos narės (pranešėjos) 2026 m. balandžio 3 d. sprendimu Nr. 21RE1-159 nuspręsta:

1. Priimti nagrinėti Komisijoje pareiškėjos R.V. skundo dalį pagal reikalavimą „Panaikinti Statybos inspekcijos 2026.03.05 sprendimą / atsakymą Nr. (duomenys neskelbtini) kaip nepagrįstą“. <...> 3. Atsisakyti priimti nagrinėti Komisijoje pareiškėjos R. V. skundo dalį pagal reikalavimus „2. Įpareigoti Statybos inspekciją atlikti patikrinimą vietoje, užfiksuoti faktinį statinio atstumą iki ribos, sklypo ribos peržengimą bei mano sienos apgadinimo faktus. 3. Taikyti laikinąsias apsaugos priemones – nedelsiant sustabdyti visus statybos darbus kaimyniniame sklype, kol bus išspręstas ginčas iš esmės. 4. Įpareigoti kaimyną atitraukti statinį 3 metrų atstumu nuo sklypo ribos bei pašalinti tvorą, trukdančią prieiti prie mano pastato sienos. 5. Sudaryti sąlygas man pasistatyti tvorą ant faktinės sklypų ribos pagal kadastrinius matavimus.“, kaip nepriskirtiną Komisijos kompetencijai.

Atsižvelgus į tai, šioje byloje nagrinėjamo administracinio ginčo ribas nustato Komisijoje priimtas nagrinėti pareiškėjos patikslintas skundas dalyje dėl reikalavimo, kuriuo *pareiškėja Komisijos prašo panaikinti Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos Vidurio Lietuvos statybos valstybinės priežiūros departamento 2026 m. kovo 5 d.*

sprendimą Nr. (duomenys neskelbtini) kaip nepagrįstą, ir faktinių aplinkybių, kuriomis šis reikalavimas yra grindžiamas (toliau – skundas).

Skunde pareiškėja nurodė ir Komisijai posėdyje paaiškino, kad gretimo sklypo savininkas A. K. vykdo garažo statybos darbus, kuriais pažeidžiamos pareiškėjos nuosavybės teisės. Statinys fiziškai „klijuojamas“ prie pareiškėjos pastato sienos bei peržengia pareiškėjos sklypo (unikalus Nr. *(duomenys neskelbtini)*) kadastrinę ribą. Pareiškėja pažymi, kad pareiškėjos pastato siena buvo apgadinta du kartus. Pirmą kartą buvo nugriauta dalis pareiškėjos sienos, kai kaimynas griovė savo senąjį garažą. Antrą kartą siena apgadinta dabar, vykdant naujas statybas, fiziškai „klijuojant“ naują konstrukciją prie pareiškėjos pastato konstrukcijų be jokio technologinio atskyrimo ar pareiškėjos sutikimo. Taip pat nurodo, kad kaimynas savavališkai pastatė tvorą, kuri fiziškai užkerta pareiškėjai bet kokią galimybę prieiti prie savo namo sienos, ją apžiūrėti ar remontuoti kaimyno padarytą žalą. Paaiškina, kad 2026 m. vasario 10 d. kreipėsi į Valstybinę teritorijų planavimo ir statybos inspekciją prie Aplinkos ministerijos (toliau – Inspekcija), tačiau gavo atsakymą Nr. *(duomenys neskelbtini)*, jog statybos leidimas nereikalingas, todėl tyrimas nutrauktas. Pažymi, kad Inspekcija visiškai neįvertino imperatyvių teisės normų pažeidimo dėl atstumų ir statybos svetimame sklype. Pareiškėjos vertinimu, nors statiniui gali nereikėti statybos leidimo, pagal STR 1.05.01:2017 ir Statybos įstatymą, statyba arčiau nei 3 metrai nuo ribos (o juo labiau ant ribos ar svetimame sklype) galima tik turint rašytinį gretimo sklypo savininko sutikimą. Teigia, kad tokio sutikimo pareiškėja nėra davusi. Nurodo, kad Inspekcija, atsisakydama stabdyti statybas, ignoruoja faktą, kad vykdoma savavališka statyba pažeidžiant minimalius atstumus bei kėsintis į svetimą turtą. Taip pat pažeidžiami priešgaisriniai reikalavimai bei savininko teisė prižiūrėti savo turtą (pastato sieną).

Atsakovė Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos prašo pareiškėjos skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepime į pareiškėjos skundą nurodo, kad Inspekcija 2026 m. sausio 5 d. gavo pareiškėjos tos pačios dienos el. laišką, kuriame nurodyta, kad „<...> Adresas Kaunas, *(duomenys neskelbtini)*. Prie mūsų namo kaimynas stato pastatą be jokio mūsų sutikimo. Prašome sustabdyti statybą“. Taip pat Inspekcijoje 2026 m. sausio 5 d. gautas dar vienas pareiškėjos tos pačios dienos prašymas dėl statybos darbų, adresu *(duomenys neskelbtini)*, Kaune. 2026 m. sausio 20 d. vykusio patikrinimo metu nustatyta, kad „<...> žemės sklype, esančiame, *(duomenys neskelbtini)*, Kaune, (toliau – sklypas), nustatyta, kad ant sklypo ribos, šalia žemės sklypo, esančio *(duomenys neskelbtini)*, Kaune, rekonstruojamas pagalbinio ūkio pastatas – garažas (un. Nr. *(duomenys neskelbtini)*), išlieti pamatai, uždėta gelžbetoninė perdanga (taip kaip parodyta schemeje). Patikrinimo metu sklype jokie statybos darbai nebuvo vykdomi“ (Inspekcijos 2026 m. sausio 22 d. Faktinių duomenų patikrinimo vietoje aktas Nr. FAK-*(duomenys neskelbtini)*). Įvertinusi patikrinimo metu nustatytas aplinkybes, Inspekcija 2026 m. vasario 2 d. sprendimu Nr. 2D-2508 „Dėl 2026-01-05 prašymų Nr. *(duomenys neskelbtini)*, *(duomenys neskelbtini)* nagrinėjimo nutraukimo“ (toliau – 2026 m. vasario 2 d. Raštas) pareiškėjai atsakė, kad „<...> sklypo ribos, šalia žemės sklypo, esančio *(duomenys neskelbtini)*, Kaune, rekonstruojamas pagalbinio ūkio pastatas – garažas (un. Nr. *(duomenys neskelbtini)*), išlieti pamatai, uždėta perdanga. Statytojo teigimu statybos darbai pradėti 2025-11 mėn. gretimo sklypo savininkų sutikimo nepateiktas. Vadovaujantis statybos techninio reglamento STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“ 5 priedo 1 lentelės 2.1. punktu pagalbinio ūkio paskirties pastatai be gyvenamųjų patalpų kai didžiausias aukštis 5 m, o didžiausias bendras plotas 50 m² priskiriami I grupės nesudėtingųjų statinių kategorijai, o pagal Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 27 straipsnio nuostatas, I grupės nesudėtingųjų statinių statybai statybą leidžiantis dokumentas neprivalomas. Inspekcija informuoja, kad atliktiems pagalbinio ūkio pastato – garažo rekonstrukcijos darbams su aukščiau mintomis teisės aktų nuostatomis statybai statybą leidžiantis dokumentas nebuvo reikalingas. <...> Atsižvelgiant į tai, kad pagalbinio ūkio pastato – garažo rekonstrukcijos darbams, nei rengti statinio projekto, nei gauti statybą leidžiančio dokumento, nei pranešti apie statybos pradžią, Inspekcija informuoja, kad minėto Jūsų prašymo nagrinėjimas nutraukiamas“.

Pareiškėja pateikė Inspekcijai 2026 m. vasario 10 d. skundą dėl vykdomų statybos darbų, adresu *(duomenys neskelbtini)*, Kaune. Į šį skundą atsakyta skundžiamu Inspekcijos Vidurio Lietuvos

statybos valstybinės priežiūros departamento 2026 m. kovo 5 d. sprendimu Nr. *(duomenys neskelbtini)* (toliau – Sprendimas).

Atsakovės nuomone: 1) skundas neatitinka Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo (toliau – ir IAGNTĮ) 7 straipsnio 2 dalies 7 punkto reikalavimų; 2) ne skundžiamas Sprendimas tariamai pažeidžia pareiškėjos teises, o manydama, kad jos teisės vis dėlto yra pažeistos (pažeidžiamos), ji turi teisę Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) nustatyta tvarka kreiptis į teismą ir savo teises ginti savarankiškai; 3) vien Inspekcijos skundžiamo Sprendimo ginčijimas tariamai pažeistų pareiškėjos teisių neapgins, o Inspekcija, kaip viešojo administravimo subjektas, vykdamas statybos valstybinę priežiūrą, neturėtų tapti įrankiu ar priemone kaimynų tarpusavio santykiams aiškintis. LVAT yra pažymėjęs, kad „<...> Inspekcijai nesuteikti įgaliojimai taikyti poveikio priemonės nustačius statybos pažeidimus, susijusius su bendraturčių teisių įgyvendinimu, jei tokia statyba nėra savavališka ar vykdoma pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą. Būtent todėl pareiškėja raštu buvo informuota, kad turi teisę savo civilines teises ginti teisme <...>“ (LVAT 2014 m. lapkričio 11 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A662-1708/2014); 4) lieka neaišku, kaip (koku būdu) skundžiamas Sprendimas, kuris atitinka VAI 10 straipsnio 5 dalyje administracinio sprendimo turiniui keliamus reikalavimus, jame, be kita ko, nurodytas jo priėmimo teisinis bei faktinis pagrindas ir motyvai, pažeidžia pareiškėjos teises; 5) pareiškėja ginčija skundžiamą Sprendimą ne todėl, kad jis neteisėtas, nemotyvuotas ar neaiškus jo turinys, bet tik todėl, kad pareiškėja siekia kitokio jos 2026 m. vasario 10 d. skundo „Dėl pareigūnų neveikimo ir savavališkos statybos stabdymo (*duomenys neskelbtini*), Kaunas“ išnagrinėjimo rezultato, ypač įvertinus visus skundo reikalavimus („Įpareigoti Statybos inspekciją atlikti patikrinimą vietoje, užfiksuoti faktinį statinio atstumą iki ribos, sklypo ribos peržengimą bei mano sienos apgadinimo faktus“, „Įpareigoti kaimyną atitraukti statinį 3 metrų atstumu nuo sklypo ribos bei pašalinti tvorą, trukdančią prieiti prie mano pastato sienos“, „Sudaryti sąlygas man pasistatyti tvorą ant faktinės sklypų ribos pagal kadastrinius matavimus“). (LVAT 2023 m. gegužės 24 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-414-556/2023); 6) pareiškėja ne siekia, kad konkrečiai jos atžvilgiu būtų priimtas individualaus pobūdžio administracinis sprendimas, kuriuo būtų nustatytos jos teisės ar pareigos, bet nori, kad Inspekcija konstatuotų kaimyniniame žemės sklype atliekamų statybos darbų savavališkumą arba neteisėtumą. (LVAT 2012 kovo 26 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A602-1252/2012); 7) pareiškėja neturi teisės vykdyti Inspekcijos veiksmų bendrosios priežiūros, ji taip pat neturi teisės reikalauti, kad Inspekcija priimtų vienokį ar kitokį sprendimą.

Inspekcija laikosi pozicijos, kad pareiškėjos skundas atmestinas kaip nepagrįstas vien dėl to, kad skundžiamas Sprendimas nepažeidžia pareiškėjos teisių ir jo panaikinimas pareiškėjos teisių niekaip bei joku būdu neapgins. Taip pat pažymi, kad iš Nekilnojamojo turto registro Nr. *(duomenys neskelbtini)* yra žinoma, kad žemės sklype, esančiame *(duomenys neskelbtini)*, Kaune, be kita ko, yra įregistruotas 28,0 m² dydžio pastatas – ūkinis pastatas, unikalus Nr. *(duomenys neskelbtini)*, pažymėtas plane 211p, kurio statybos pabaigos metai – 1960 (toliau – ir Ūkio pastatas), ir kurio ³/₄ dalys nuosavybės teise priklauso A. K. Paaiškina, kad Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatymo 3 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad nekilnojamojo turto kadastre įrašyti duomenys nuo jų įrašymo laikomi teisingais ir išsamiais, kol jie nepakeisti arba nenuginčyti įstatymų nustatyta tvarka. Analogiška nuostata įtvirtinta ir CK 4.262 straipsnyje, numatančiame, kad įrašyti į viešą registrą duomenys laikomi teisingais ir išsamiais, kol nenuginčijami įstatymų nustatyta tvarka.

Atsakovė nurodo, kad Inspekcija pagrindo abejoti Nekilnojamojo turto kadastre ir registre esančia informacija neturėjo bei šiuo metu neturi. Inspekcija nagrinėjamu atveju yra nustatiusi, kad „<...> ant sklypo ribos, šalia žemės sklypo, esančio *(duomenys neskelbtini)*, Kaune, rekonstruojamas pagalbinio ūkio pastatas – garažas (un. Nr. *(duomenys neskelbtini)*), išlieti pamatai, uždėta gelžbetoninė perdanga (taip kaip parodyta schemoje)“. Taip pat iš A. K., statytojo, 2026 m. sausio 20 d. paaiškinimo žinoma, kad „<...> Garažas įregistruotas, RC pažymoje užstatymo plotas 28 m². Garažas prie sklypo ribos. <...> Garažo vidaus plotas, atitinkantis esamą, numatomas 25 m². Erdvės po perdanga, tarp juostinių pamatų plotas 23,45 m². Statinio aukštis bus iki 5 m“. Atitinkamai skundžiamame Sprendime nurodyta, kad „<...> sklype *(duomenys neskelbtini)*, Kaune rekonstruojamas pagalbinio ūkio pastatas – garažas yra įregistruotas Nekilnojamojo turto registre

(toliau – Registras). <...> Paaiškiname, jog vadovaujantis statybos techninio reglamento STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Nebaigto statinio registravimas ir perleidimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“ 7 priedo 8 punktu – statinio rekonstravimo atveju rašytiniai besiribojančių žemės sklypų (teritorijų) savininkų ar valdytojų sutikimai (susitarimai) neprivalomi, jei nemažinamas esamas atstumas nuo rekonstruojamo statinio esamų konstrukcijų (neįskaičiuojant apšiltinamojo sluoksnio storio) iki besiribojančių žemės sklypų (teritorijų) ribų“.

Papildomai atsakovė paaiškina, kad pagal Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 2 straipsnio 26 dalį naujo statinio statyba – statyba, kurios tikslas – statinių neužimtame žemės paviršiaus plote pastatyti statinį, atstatyti visiškai sugriuvusį, sunaikintą, nugriautą statinį. Statybos techninio reglamento STR 1.01.08:2002 „Statinio statybos rūšys“, patvirtinto Aplinkos ministro 2002 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. 622 (toliau – Reglamentas 1.01.08:2002), 8 punktas nustato, kad naujo antžeminio statinio statyba yra, kai ji vykdoma žemės paviršiaus plote, kuriame nėra kitų statinių, o vienas iš naujo statinio statybos tikslų yra atstatyti buvusį (visiškai sugriuvusį, sunaikintą, nugriautą) statinį. Statinys laikomas visiškai sugriuvusiu, sunaikintu ar nugriautu, jei jo konstrukcijų nelikę, arba likę tik po žemės paviršiumi giliau kaip 0,5 m esančios laikančiosios konstrukcijos (požeminio statinio, t. y. statinio, kurio visos konstrukcijos arba didžioji jų dalis buvo po žemės paviršiumi, atveju – kai nelikę visų statinio laikančiųjų konstrukcijų) (Reglamento 1.01.08:2002 8.5 papunktis). Tuo tarpu statinio rekonstravimas yra statyba, kurios tikslas – perstatyti statinį: pakeisti statinio laikančiąsias konstrukcijas, pakeičiant statinio išorės matmenis (ilgį, plotį, aukštį ir pan.) (Statybos įstatymo 2 straipsnio 72 dalis). Remiantis Reglamente 1.01.08:2002 9 punktu, statinio rekonstravimo tikslas – perstatyti esamo statinio laikančiąsias konstrukcijas ir tuo pakeičiant (padidinant, sumažinant) bet kuriuos statinio išorės matmenis – ilgį, plotį, aukštį, skersmenį ir pan. Laikoma, kad laikančiosios konstrukcijos perstatomos, kai: 1) pastatomi nauji aukštai (Reglamento 1.01.08:2002 9.1 papunktis); 2) įrengiamas naujas rūšys, praplečiamas esamas (Reglamento 1.01.08:2002 9.2 papunktis); 3) nugriauinama dalis esamų aukštų (Reglamento 1.01.08:2002 9.4 papunktis); 4) prie statinio pristatomas (ar pastatomas tarp gretimų statinių) priestatas, jei dėl šio priestato pristatymo keičiamos, silpninamos, stiprinamos ir pan. esamo statinio laikančiosios konstrukcijos (Reglamento 1.01.08:2002 9.5 papunktis); 5) pakeičiamos bet kurios laikančiosios konstrukcijos kitomis laikančiosiomis konstrukcijomis, įrengiamos naujos laikančiosios konstrukcijos, pašalinama dalis esančių laikančiųjų konstrukcijų (Reglamento 1.01.08:2002 9.6 papunktis). Vadovaujantis statybos techninio reglamento STR 1.01.03:2017 „Statinių ir patalpų klasifikavimas“, patvirtinto Aplinkos ministro 2016 m. spalio 27 d. įsakymu Nr. D1-713, 5 priedo 1 lentelės 2.1 papunkčiu, pagalbinio ūkio paskirties pastatai be gyvenamųjų patalpų, kurių didžiausias aukštis – 5 m, o didžiausias bendras plotas – 50 m², priskiriami I grupės nesudėtingųjų statinių kategorijai. Atsižvelgdama į teisinį reglamentavimą ir įvertinusi Nekilnojamojo turto registre esančią informaciją, taip pat A. K. paaiškinimą ir patikrinimo metu nustatytas faktines aplinkybes, kad rekonstruojamas Ūkio pastatas yra 4,5 m x 6,76 m (30,42 m²), aukštis – 2,3 m, Inspekcija konstatavo, kad Ūkio pastatas priskirtinas I grupės nesudėtingiesiems statiniams. Statybos įstatymo 24 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta, kad statinio projektas turi būti parengtas, kai privaloma gauti šio įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 1–7 punktuose nurodytus statybą leidžiančius dokumentus, o pagal to paties įstatymo 27 straipsnio 2 dalį I grupės nesudėtingųjų statinių statybai statybą leidžiantis dokumentas neprivalomas. Taigi atliktiems statybos (rekonstravimo) darbams nereikia rengti nei statybos (rekonstravimo) projekto, nei gauti statybą leidžiantį dokumentą, nei pranešti apie statybos pradžią. Todėl Inspekcija neturėjo teisinio pagrindo statytojui surašyti savavališkos statybos aktą ar jo atliktus rekonstravimo darbus pripažinti neteisėtais. Pažymi, kad Inspekcija ir šiuo metu neturi jokių kitų duomenų, nei jie buvo žinomi patikrinimo metu ir skundžiamo Sprendimo priėmimo metu, todėl net ir Komisijai nustačius administracinės procedūros galimą pažeidimą ir įpareigojus Inspekciją iš naujo išnagrinėti pareiškėjos skundus, būtų pasiektas iš esmės tas pats rezultatas, o ir pats administracinės procedūros tariamas pažeidimas nebūtų pakankamas tam, kad skundžiamas Sprendimas būtų panaikintas.

Atsakovė pažymi, kad Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo, statybos ir žemės naudojimo valstybinės priežiūros įstatymo (toliau – Priežiūros įstatymas) 7 straipsnio 2 dalyje nurodytas baigtinis statybos valstybinės priežiūros funkcijų sąrašas. Inspekcija, kaip viešojo administravimo subjektas, vykdamas statybos valstybinę priežiūrą, be teisės aktuose, t. y. Statybos įstatyme, Priežiūros įstatyme, VAI įtvirtintų reikalavimų, taip pat laikosi ir viešosios teisės principo, jog „<...> viešojo administravimo subjektas turi teisę veikti tik tiek, kiek tai leidžia teisės aktai“ (LVAT 2010 m. gegužės 6 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A556-677/2010). Cituoja Statybos įstatymo 52¹ straipsnio nuostatas kas sudaro su statyba susijusį viešąjį interesą ir nurodo, kad Inspekcija mano, kad skunde išdėstyti teiginiai išimtinai susiję su pareiškėjos teisių, o ne visuomenės interesų pažeidimu, ir šie pažeidimai kyla dėl pareiškėjos ir statytojo tarpusavio santykių.

Atsakovės vertinimu, Inspekcija teisės aktų nustatyta tvarka priėmė teisėtą skundžiamą Sprendimą nutraukti pareiškėjos 2026 m. vasario 10 d. skundo „Dėl pareigūnų neveikimo ir savavališkos statybos stabdymo ((*duomenys neskelbtini*), Kaunas)“ nagrinėjimą, o pats skundžiamas Sprendimas buvo priimtas išanalizavus teisinį reglamentavimą ir patikrinimo metu nustatytas faktines aplinkybes. Skundžiamas Sprendimas yra pagrįstas objektyviais duomenimis ir teisės aktų normomis, motyvuotas ir jame aiškiai suformuluota padaryta išvada, kad Ūkio pastatas yra rekonstruojamas, o šiems darbams, įvertinus faktą, kad Ūkio pastatas priskirtinas I grupės nesudėtingųjų statinių kategorijai, nereikalingas statybos (rekonstravimo) projektas ir statybą leidžiantis dokumentas, taip pat neprivaloma pranešti apie statybos pradžią.

Trečiasis suinteresuotas asmuo A. K. prašo pareiškėjos skundą atmesti kaip nepagrįstą. Atsiliepime į pareiškėjos skundą nurodė ir Komisijai posėdyje paaiškino, kad atlieka garažo, esančio (duomenys neskelbtini), Kaune, remonto darbus. Garažas įregistruotas, RC pažymoje užstatymo plotas 28 m². Dėl šios priežasties kaimyninio sklypo savininko sutikimas darbų atlikimui ir nebuvo prašytas. Remdamasis byloje pateikta statinio fotokopiją, paaiškino, kad apžiūrėjus esamą statinį buvo nustatyta, jog seno garažo, kurio pamatai ir siena buvo su lyg pareiškėjos pastatu (duomenys neskelbtini), Kaune, konstrukcijos, įskaitant pamatus, buvo susidėvėjusios, pažeistos ir pavojingos eksploatuoti. Dėl to susidėvėjusios statinio konstrukcijos buvo išardytos, juostinis pamatas atstatytas ir / arba sustiprintas. Esamo garažo pamato dalis šalia sklypo ribos nebuvo ardyta, o siekiant apsaugoti kaimyno namo pamatą – sustiprinta. Ant juostinio pamato įrengta perdanga, ant kurios bus perstatomas garažas. Pažymi, kad perstatomas garažas bus tiksliai prie sklypo ribos, tam tikslui jau atlikti sklypo ribų tikslinimo ir nužymėjimo vietoje darbai. Garažo vidaus plotas, atitinkantis esamą, numatomas 25 m². Erdvės po perdanga, tarp juostinių pamatų plotas 23,45 m². Statinio aukštis iki 5m. Teigia, kad statinys jokių kaimyninio sklypo savininko teisėtų interesų nepažeidžia. Nurodo, kad palaiko Inspekcijos atsiliepimą, kuriame nurodoma jog statinio rekonstravimo atveju rašytiniai besiribojančių žemės sklypų (teritorijų) savininkų ar valdytojų sutikimai (susitarimai) neprivalomi, jei nemažinamas esamas atstumas nuo rekonstruojamo statinio esamų konstrukcijų (neįskaičiuojant apšiltinamojo sluoksnio storio) iki besiribojančių žemės sklypų (teritorijų) ribų taip pat atliekamiems statybos (rekonstravimo) darbams nereikia rengti nei statybos (rekonstravimo) projekto, nei gauti statybą leidžiantį dokumentą, nei pranešti apie statybos pradžią, todėl Inspekcija neturėjo teisinio pagrindo statytojui surašyti savavališkos statybos aktą. Atkreipia dėmesį, kad trečiojo suinteresuoto asmens žiniomis, pareiškėja nėra sklypo (duomenys neskelbtini) savininkė, kadangi tikslinant sklypų ribas matininkui buvo būtinas tik sklypo (duomenys neskelbtini) savininko I. V., parašas, todėl mano, kad apskritai skundo nagrinėjimas galimai turėtų būti nutrauktas.

Komisijoje 2026 m. balandžio 28 d. gauti pareiškėjos papildomi paaiškinimai (reg. 20R1-486), kuriuose pareiškėja nurodo, kad nesutinka su Inspekcijos išvadomis ir prašo jas panaikinti remdamasi šiais faktais: „1. Esminis statybos pobūdžio pažeidimas: Kaimynui išduotas leidimas rekonstrukcijai, tačiau faktinė situacija (pagal anksčiau mano pateiktas nuotraukas) įrodo, kad vyksta nauja statyba. Statinys buvo nugriautas iki nulio, o pamatai išdidinti. Inspekcija šio akivaizdaus skirtumo neįvertino. 2. Institucijų klaidinimas: Kauno miesto savivaldybė patvirtina, kad kaimynas deklaravo rekonstrukciją, nors realiai ją viršijo. Tai yra savavališka statyba, nes darbai neatitinka išduoto leidimo pobūdžio. 3. Nuosavybės teisių pažeidimas: Nugriaunant bendrą sieną be pareiškėjos

sutikimo, buvo sunaikintas mano nekilnojamojo turto konstrukcinis elementas. Rekonstrukcijos leidimas nesuteikia teisės griauinant turtą pakenkti besiribojančiam kaimynui.“ Pareiškėja prašo panaikinti Inspekcijos sprendimą, kuriuo statyba pripažinta teisėta, ir įpareigoti Inspekciją iš naujo įvertinti faktinius darbus kaip savavališką naują statybą.

Skundas netenkintinas

Byloje kilo ginčas dėl atsakovės Inspekcijos Vidurio Lietuvos statybos valstybinės priežiūros departamento 2026 m. kovo 5 d. Sprendimo Nr. *(duomenys neskeltini)* teisėtumo.

Remiantis bylos medžiaga nustatytos ginčui spręsti aktualios faktinės aplinkybės:

1. Pareiškėja 2026 m. sausio 5 d. el. laišku kreipėsi į Inspekciją (reg. Nr. *(duomenys neskeltini)*), kuriame nurodė, kad „<...> Adresas Kaunas, *(duomenys neskeltini)*. Prie mūsų namo kaimynas stato pastatą be jokio mūsų sutikimo. Prašome sustabdyti statybą“ bei pridėjo nuotraukas.

2. Pareiškėja su 2026 m. sausio 5 d. prašymu kreipėsi į Inspekciją (reg. Nr. *(duomenys neskeltini)*), kuriuo prašė sustabdyti statybas, vykdomas prie adreso Kaunas, *(duomenys neskeltini)*, sklypo ribos. Nurodė, kad kaimynas prie namo, esančio šiame sklype stato savo nekilnojamąjį turtą. Paaiškina, kad statyboms nėra duotas sutikimas.

3. Inspekcijos 2026 m. sausio 22 d. Faktinių duomenų patikrinimo vietoje akte Nr. FAK-*(duomenys neskeltini)* nurodyta, kad „atlikus 2026 m. sausio 20 d. patikrinimą, žemės sklype, esančiame, *(duomenys neskeltini)*, Kaune, (toliau – sklypas), nustatyta, kad ant sklypo ribos, šalia žemės sklypo, esančio *(duomenys neskeltini)*, Kaune, rekonstruojamas pagalbinio ūkio pastatas – garažas (un. Nr. *(duomenys neskeltini)*), išlieti pamatai, uždėta gelžbetoninė perdanga (taip kaip parodyta scheme). Patikrinimo metu, sklype, jokie statybos darbai nebuvo vykdomi.“ Prie akto pridėtas Nekilnojamojo turto registro duomenų bazės 2026 m. sausio 12 d. išrašas patvirtina, kad sklype yra registruotas pagalbinio ūkio pastatas – ūkinis pastatas (un. Nr. *(duomenys neskeltini)*), žymėjimas plane: 211p, statybos pabaigos metai: 1960), nuosavybės teise priklausantis trečiajam suinteresuotam asmeniui šioje byloje A. K.

4. Trečiojo suinteresuoto asmens A. K. 2026 m. vasario 20 d. paaiškinime nuodyta, kad atliekamas garažo, esančio *(duomenys neskeltini)* Kaune remonto darbus. Garažas įregistruotas, RC pažymoje užstatymo plotas 28 m². Garažas prie sklypo ribos. Paaiškinta, kad apžiūrėjus esamą statinį buvo nustatyta, jog visos esamos garažo konstrukcijos, įskaitant pamatus buvo susidėvėjusios, pažeistos ir pavojingos eksploatuoti. Dėl to susidėvėjusios statinio konstrukcijos buvo išardytos, juostinis pamatas atstatytas ir / arba sustiprintas. Esamo garažo pamato dalis šalia sklypo ribos nebuvo ardyta, o siekiant apsaugoti kaimyno namo pamatą – sustiprinta. Ant juostinio pamato įrengta perdanga, ant kurios bus atstatomas garažas. Garažas bus statomas prie sklypo ribos, tam tikslui yra užsakyta sklypo ribų tikslinimo ir nužymėjimo vietoje paslauga, taip pat bus parengta sklypo kadastrinė byla. Garažo vidaus plotas, atitinkantis esamą, numatomas 25 m². Erdvės po perdanga, tarp juostinių pamatų plotas 23,45m². Statinio aukštis bus iki 5m. Taip pat nurodyta, kad skundas iš kaimyno gautas, nes vykdant garažo ardymo darbus jo iš anksto neinformavo, o dabar kaimynas prieštarauja garažo atstatymui. Pažymėta, kad dedamos visos įmanomos pastangos susidariusią konfliktinę situaciją su kaimynu išspręsti taikiu būdu. Pridėta anksčiau stovėjusio statinio nuotrauka, iš kurios matyti, kad senojo susidėvėjusio statinio siena yra su lyg šalia esančio pastato siena ir sklypo bei tvoros riba.

5. Inspekcija, atsakydama į pareiškėjos 2026 m. sausio 5 d. prašymus, 2026 m. vasario 2 d. Raštu pareiškėjai nurodė, kad įvertino pareiškėjos 2026 m. sausio 5 d. prašyme nurodytas aplinkybes ir 2026 m. sausio 20 d. atliko žemės sklypo, kad. Nr. *(duomenys neskeltini)*, *(duomenys neskeltini)*, Kaune (toliau – sklypas) patikrinimą vietovėje. Paaiškino, kad patikrinimo metu nustatyta, kad sklypo ribos, šalia žemės sklypo, esančio *(duomenys neskeltini)*, Kaune, rekonstruojamas pagalbinio ūkio pastatas – garažas (un. Nr. *(duomenys neskeltini)*), išlieti pamatai, uždėta perdanga. Statytojo teigimu statybos darbai pradėti 2025 m. lapkričio mėn. gretimą sklypo savininkų sutikimo nepateiktas. Nurodė, kad vadovaujantis statybos techninio reglamento STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“ 5 priedo 1 lentelės 2.1. punktu pagalbinio ūkio paskirties pastatai be gyvenamųjų patalpų kai didžiausias aukštis 5 m, o didžiausias bendras plotas 50 m² priskiriami I grupės

nesudėtingųjų statinių kategorijai, o pagal Statybos įstatymo 27 straipsnio nuostatas, I grupės nesudėtingųjų statinių statybai statybą leidžiantis dokumentas neprivalomas. Informavo, kad atliktiems pagalbinio ūkio pastato – garažo rekonstrukcijos darbams su aukščiau mintomis teisės aktų nuostatomis statybai statybą leidžiantis dokumentas nebuvo reikalingas. Pacitavo Statybos įstatymo 52¹ straipsnio nuostatas, nurodančias kas sudaro su statyba susijusį viešąjį interesą ir nurodė, kad atsižvelgiant į tai, kad pagalbinio ūkio pastato – garažo rekonstrukcijos darbams, nei rengti statinio projekto, nei gauti statybą leidžiančio dokumento, nei pranešti apie statybos pradžią, pareiškėjos prašymo nagrinėjimas nutraukiamas. Taip pat informavo, kad CK 1.138 straipsnyje nustatyta, kad civilines teises įstatymų nustatyta tvarka gina teismas. Kiekvienas, kurio teisės ar teisėti interesai yra pažeisti, turi teisę kreiptis į teismą.

6. Pareiškėja su 2026 m. vasario 10 d. skundu „Dėl pareigūnų neveikimo ir savavališkos statybos stabdymo ((*duomenys neskelbtini*), Kaunas)“ (reg. 2026 m. vasario 11 d. Nr. (*duomenys neskelbtini*)) kreipėsi į Inspekcijos direktorių, reikalaudama „sustabdyti statybas: Skubos tvarka atlikti patikrinimą vietoje ir surašyti privalomąjį nurodymą stabdyti bet kokius darbus ir panaikinti statybos padarinius (*duomenys neskelbtini*), Kaunas. Visus šiuos statybos likvidavimo darbus atlikti datą ir laiką suderinus su manimi asmeniškai. Sklypo savininką įpareigoti sudaryti sąlygas pasistatyti tvorą ant sklypo ribos. Atlikti vidinį tyrimą, kodėl po raštų Nr. (*duomenys neskelbtini*) ir (*duomenys neskelbtini*) nebuvo imtasi veiksmų savavališkai statybai užkardyti Informuoti apie priimtus sprendimus (surašytus aktus, skirtas baudas) mane raštu per įstatymu nustatytą terminą.“ Nurodė, kad Inspekcijos pareigūnai nesiėmė jokių Statybos įstatyme numatytų priemonių neteisėtiems veiksams nutraukti. Taip pat nurodė, kad informuoja apie faktines aplinkybes, kurios iki šiol nebuvo įvertintos: informacinės lentos nebuvimas: statybvieta nepaženklinta privalomu informaciniu stendu, kas pažeidžia STR reikalavimus ir slepia informaciją apie statytoj; kaimyninių teisių pažeidimas: yra besiribojančio sklypo savininkas. Jokio sutikimo statyboms nėra davusi o darbai vykdomi pažeidžiant norminius atstumus iki pareiškėjos sklypo ribos. Teigia, kad nustačius savavališkos statybos požymius, pareigūnai privalėjo surašyti savavališkos statybos aktą ir privalomąjį nurodymą nestatyti jokių statinio dalių. Pažymėjo, kad delsimas statytojui leidžia sukurti negrįžtamus padarinius. Pareiškėja prie skundo pridėjo nuotraukas.

7. Inspekcija skundžiamu Sprendimu, atsakydama į pareiškėjos 2026 m. vasario 10 d. skundą, pažymėjo, jog sklype (*duomenys neskelbtini*), Kaune rekonstruojamas pagalbinio ūkio pastatas – garažas yra įregistruotas Nekilnojamojo turto registre (toliau – Registras). Vadovaujantis Registro įstatymo 4 straipsniu, visi nekilnojamojo turto registre esantys duomenys nuo jų įrašymo laikomi teisingais ir išsamiais, kol jie nenuginčyti įstatymų nustatyta tvarka. Paaiškino, jog vadovaujantis statybos techninio reglamento STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Nebaigto statinio registravimas ir perleidimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“ 7 priedo 8 punktu – statinio rekonstravimo atveju rašytiniai besiribojančių žemės sklypų (teritorijų) savininkų ar valdytojų sutikimai (susitarimai) neprivalomi, jei nemažinamas esamas atstumas nuo rekonstruojamo statinio esamų konstrukcijų (neįskaičiuojant apšiltinamojo sluoksnio storio) iki besiribojančių žemės sklypų (teritorijų) ribų. Pažymėjo, kad vadovaujantis statybos techninio reglamento STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“ 36.11 punkto nuostata, kai vykdomi nesudėtingo statinio statybos darbai įrengti (organizuoti) prie statybos sklypo (statybvieta) stendą su informacija apie statomą statinį – neprivaloma. Pakartotinai informavo, jog vadovaujantis Priežiūros įstatymas 31 straipsnio 1 dalies 9 punktu, skundas paduotas dėl pažeidimų vykdant statybą, kai statybos darbams nereikia nei rengti statinio projekto, nei gauti statybą leidžiančio dokumento, nei pranešti apie statybos pradžią, išskyrus atvejus, kai: įvyko ar gresia statinio avarija; statinio statyba toje vietoje pagal teisės aktus negalima, jeigu įtariama, kad statant tokį statinį pažeistas viešasis interesas; rašytinį sutikimą dėl statybos privaloma gauti iš valstybinės žemės patikėtinio, kai statyba vykdoma valstybinėje žemėje. Paaiškino, kad Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 3 dalies punkte nustatyta, kad jeigu šio straipsnio 1 dalyje nurodytos aplinkybės paaiškėja pradėjus nagrinėti skundą, skundo nagrinėjimo procedūra nutraukiama. Nurodė, kad atsižvelgiant į tai, kad pagalbinio ūkio pastato - garažo rekonstrukcijos darbams, nei rengti statinio projekto, nei gauti statybą leidžiančio dokumento,

nei pranešti apie statybos pradžią nereikia, skundo nagrinėjimas nutraukiamas. Pažymėjo, jog dėl statinio rekonstrukcijos pareiškėjai buvo atsakyta Inspekcijos Vidurio Lietuvos statybos valstybinės priežiūros departamento 2026 m. vasario 2 d. raštu Nr. *(duomenys neskelbtini)*. Paaiškino, kad Priežiūros įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad statybos valstybinę priežiūrą atlieka Inspekcija, o šio straipsnio 2 dalyje nurodytas baigtinis statybos valstybinės priežiūros funkcijų sąrašas. Inspekcija tikrina ar statybos darbai vykdomi teisėtai, ar statybos darbams atlikti yra reikalingas statybą leidžiantis dokumentas, kitų klausimų (defektų nustatymo, galimos žalos nustatymo bei atlyginimo ir pan.) nepriskirtų Inspekcijos kompetencijai, nenagrinėjame. Informavo kad, vadovaujantis Civilinio kodekso 1.138 straipsniu, civilines teises įstatymų nustatyta tvarka gina teismas. Jeigu pareiškėja mano, kad jos teisės ir teisėti interesai yra pažeisti, padaryta materialinė žala, turi teisę kreiptis į atitinkamos kompetencijos teismą dėl savo pažeistų teisių gynimo.

8. Pareiškėja kartu su papildomais paaiškinimais 2026 m. balandžio 28 d. Komisijai pateikė Kauno miesto savivaldybės administracijos Miesto plėtros ir paveldosaugos skyriaus raštą [pastaba: dokumentas pateiktas PDF formatu be metaduomenų kortelės, todėl dokumento datos, numerio ir jį pasirašančio asmens nustatyti negalima], kuriame nurodoma, kad atsakoma į pareiškėjos 2026 m. balandžio 20 d. registruotą prašymą dėl kaimyno statybos darbų su pareiškėjos valda besiribojančiame žemės sklype *(duomenys neskelbtini)*, Kaune [Komisijos pastaba: toks adresas nurodytas dokumente]. Atsakant į klausimą ar kaimynas gali statyti garažą neišlaikant norminio atstumo pareiškėjos sklypo ribos atžvilgiu be pareiškėjos rašytinio sutikimo, pacituotos statybos techninio reglamento STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Nebaigto statinio registravimas ir perleidimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“ (toliau Reglamentas) 7 priedo, 4 punkto nuostatos. Informuota, kad 2025 m. birželio 4 d. *(duomenys neskelbtini)*, Kaune išduotas statybą leidžiantis dokumentas LRS-21-*(duomenys neskelbtini)* Gyvenamosios paskirties (dviejų butų) pastato gyvenamojo namo rekonstravimo projektas. Sprendiniuose esamas ūkio pastatas nurodomas kaip kapitališkai remontuojamas, kurio išoriniai matmenys nekeičiami. Atkreiptas dėmesys, kad pagal Priežiūros įstatymo 7 str. 1 d. statybos valstybinę priežiūrą atlieka Inspekcija bei pasiūlė kreiptis į Inspekciją.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 2 straipsnio 1 dalimi, Lietuvos administracinių ginčų komisija ir jos teritoriniai padaliniai ikiteismine tvarka nagrinėja suinteresuotų asmenų skundus (prašymus) dėl viešojo administravimo subjektų priimtų individualių administracinių aktų ar veiksmų (neveikimo) viešojo administravimo srityje. Nagrinėdama ginčą, Komisija turi patikrinti viešojo administravimo subjekto priimto akto pagrįstumą bei teisėtumą šiais aspektais, visų pirma, ar jis priimtas kompetentingo subjekto; ar buvo laikytasi pagrindinių procedūrų, ypač taisyklių, turėjusių užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimą ir sprendimo pagrįstumą.

Sprendžiant klausimą dėl Sprendimo teisėtumo, pirmiausia pažymėtina, kad Inspekcija yra viešojo administravimo subjektas, veikė viešojo administravimo srityje, todėl jos veiklai taikytinos VAI nuostatos, kurios, be kita ko, nustato viešojo administravimo principus, garantuoja asmenų teisę apskųsti viešojo administravimo subjektų veiksmus, neveikimą ar administracinius sprendimus, taip pat teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimą; įtvirtina kitas asmenų ir viešojo administravimo subjektų teises ir pareigas viešojo administravimo srityje (VAI 1 straipsnio 1 dalis).

Viešojoje teisėje taikomi įstatymo viršenybės ir teisinio apibrėžtumo principai lemia tai, kad viešojo administravimo subjektai vykdydami įstatymais joms priskirtą veiklą, veiklą tik taip, kaip numato teisės aktai. VAI 3 straipsnio 4 punkte įtvirtintas įstatymo viršenybės principas reiškia, kad įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą viešojo administravimo subjektams turi būti nustatyti laikantis šio įstatymo nustatytų reikalavimų, o viešojo administravimo subjektų veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus. Administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais. VAI 3 straipsnio 5 punkte įtvirtintas išsamumo principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos

turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį. Spręsdamas dėl informacijos išsamumo principo, LVAT yra konstatavęs, kad išsamumą apsprendžia pateikto prašymo turinys, t. y. teikiama informacija turi atitikti prašymo turinį (LVAT 2012 m. vasario 13 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A438-7/2012). VAI 3 straipsnio 8 punkte yra įtvirtintas nepiktnaudžiavimo valdžia principas, kuris reiškia, kad viešojo administravimo subjektams draudžiama atlikti viešojo administravimo funkcijas neturint šio įstatymo nustatyta tvarka suteiktų viešojo administravimo įgaliojimų arba priimti administracinius sprendimus siekiant kitų, negu įstatymų ar kitų teisės aktų nustatyta, tikslų. VAI 3 straipsnio 9 punkte įtvirtinto objektyvumo principo turinys reiškia, kad administracinio sprendimo priėmimas ir kiti oficialūs viešojo administravimo subjekto veiksmai turi būti nešališki ir objektyvūs.

VAI 2 straipsnio 10 dalyje nustatyta, kad prašymas – su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant atlikti teisės aktuose nustatytus veiksmus. Skundas – asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą, kuriame tas asmuo nurodo, kad yra pažeistos jo ar kito asmens teisės ar teisėti interesai, ir prašo juos apginti (to paties straipsnio 12 dalis). Administracinis sprendimas – teisės aktų reglamentuotu būdu ir (ar) forma išreikšta vienkartinė viešojo administravimo subjekto valia dėl teisės taikymo, privaloma ir skirta konkrečiam asmeniui ar individualiai apibrėžtai asmenų grupei (to paties straipsnio 5 dalis).

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas savo praktikoje ne kartą yra konstatavęs, kad administraciniuose teismuose paprastai nagrinėjami tik suinteresuotų asmenų kreipimaisi dėl jiems teisinės pasekmės sukeliančių individualių teisės aktų (veiksmų), priimtų viešojo administravimo srityje (pvz., 2019 m. sausio 9 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-74-629/2019), o reikalavimas, kurio patenkinimas nereiškia pažeistų teisių ir interesų apgynimo, administraciniuose teismuose nenagrinėtinas. Esminis individualaus administracinio akto požymis – konkrečių teisių pasekmių nustatymas tam tikram asmeniui ar jų grupei. Teisės akto priskyrimo administraciniam aktui klausimas yra sprendžiamas ne vien pagal teisės akto pavadinimą, jame nurodytą apskundimo tvarką ar vartojamas sąvokas, bet pagal tikrąjį teisės akto turinį, nustatomą pagal administraciniam sprendimui būdingus požymius. Administracinės bylos nagrinėjimo dalyku gali būti tik toks reikalavimas, kuriuo siekiama išspręsti administracinį ginčą, ir kurio patenkinimas reikštų pažeistų teisių ar interesų apsaugą.

VAI 11 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles. Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių (toliau – ir Taisyklės), patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875, 35 punkte nustatyta, kad prašymus ar skundus institucijos nagrinėja ir į juos atsako pagal teisės aktais joms nustatytą kompetenciją. Taisyklių 45 punkte nustatyta, kad atsakymai į prašymus parengiami atsižvelgiant į jo turinį: į prašymą suteikti administracinę paslaugą atsakoma suteikiant prašomą vieną iš VAI 19 straipsnio 1 dalyje nurodytų administracinių paslaugų (ar prašomas kelias administracines paslaugas) arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (45.1 papunktis); į prašymą pakonsultuoti asmenį jam aktualiu klausimu atsakoma suteikiant konsultaciją pagal institucijai nustatytą kompetenciją arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (45.2 papunktis); į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma VAI 13 straipsnyje nustatyta tvarka (45.3 papunktis); į prašymą, nenurodytą Taisyklių 45.1–45.3 papunkčiuose, atsakoma laisva forma (45.4 papunktis).

Ginčo teisinius santykius taip pat reglamentuoja Priežiūros įstatymas, Lietuvos Respublikos statybos įstatymas, Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos nuostatai (toliau – Nuostatai), patvirtinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. liepos 9 d. įsakymu Nr. 349 (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2023 m. gruodžio 13 d. įsakymo Nr. D1-409 redakcija), Statybos techninis reglamentas STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Nebaigto statinio registravimas ir perleidimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“ (toliau – STR 1.05.01:2017), patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. D1-878, statybos techninis reglamentas STR

1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“ (toliau – STR 1.06.01:2016), patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. D1-848.

Priežiūros įstatymas nustato teritorijų planavimo valstybinės priežiūros ir statybos valstybinės priežiūros tvarką, priežiūrą atliekančias institucijas, jų kompetenciją, pareigas ir teises (1 straipsnio 1 dalis). Pagal Priežiūros įstatymo 7 straipsnio 1 dalis statybos valstybinę priežiūrą atlieka Inspekcija. Statybos valstybinė priežiūra apima: 1) prisijungimo sąlygų ir specialiųjų architektūros reikalavimų, specialiųjų paveldosaugos reikalavimų, specialiųjų saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimų (toliau – specialieji reikalavimai) išdavimo terminų laikymosi priežiūrą, išduotų prisijungimo sąlygų ir (ar) specialiųjų reikalavimų teisėtumo tikrinimą; 2) statybą leidžiančių dokumentų teisėtumo tikrinimą; 3) statybos dalyvių veiksmų atitikties statybą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimams tikrinimą; 4) statybos vykdymo teisėtumo tikrinimą; 5) privalomųjų nurodymų pateikti reikalingą informaciją, dokumentus, pašalinti patikrinimų metu nustatytus teisės aktų pažeidimus teikimą; 6) statybos užbaigimo procedūros organizavimą; 7) šiame skirsnyje nurodytų dokumentų išdavimą; 8) statomų statinių avarijų tyrimą; 9) asmenų prašymų, skundų dėl statybos proceso nagrinėjimą; 10) konsultacijų ir metodinės pagalbos dėl statybos proceso teikimą ir kitus prevencinius veiksmus, kuriais siekiama mažinti pažeidimų vykdant statybą: teisės aktų analizę, informacijos apie teisės aktų taikymą vertinimą ir viešinimą, prevencinius patikrinimus; 11) pranešimų apie statybos pradžią tikrinimą; 12) pažymų apie statinio statybą be nukrypimų nuo esminių statinio projekto sprendinių teisėtumo tikrinimą; 13) kitus šiame įstatyme ir kituose statybos valstybinę priežiūrą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytus su statybos valstybine priežiūra susijusius Inspekcijos veiksmus (7 str. 2 d.).

Prašymų ir skundų nagrinėjimas reglamentuojamas Priežiūros įstatymo VI skirsnyje. Bendrosios skundų nagrinėjimo taisyklės nustatytos Priežiūros įstatymo 30 straipsnyje. Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 1 dalies 9 punkte nurodyta, kad skundai, pateikti pagal kompetenciją, nenagrinėjami, esant bent vienam iš šių pagrindų: skundas paduotas dėl pažeidimų vykdant statybą, kai statybos darbams nereikia nei rengti statinio projekto, nei gauti statybą leidžiančio dokumento, nei pranešti apie statybos pradžią, išskyrus atvejus, kai: įvyko ar gresia statinio avarija; statinio statyba toje vietoje pagal teisės aktus negalima, jeigu įtariama, kad statant tokį statinį pažeistas viešasis interesas; rašytinį sutikimą dėl statybos privaloma gauti iš valstybinės žemės patikėtinio, kai statyba vykdoma valstybinėje žemėje. To paties straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad jeigu šio straipsnio 1 dalyje nurodytos aplinkybės paaiškėja pradėjus nagrinėti skundą, skundo nagrinėjimo procedūra nutraukiama.

Nuostatų 6 punkte nurodyta, kad Inspekcija veikia šiose aplinkos ministrui pavestose valdymo srityse: teritorijų planavimo ir priežiūros, statybos ir jos priežiūros, žemės tvarkymo ir administravimo (išskyrus melioraciją, žemės ūkio naudmenų struktūrų gerinimą ir apleistų žemės ūkio paskirties žemės plotų mažinimą, žemės išteklių stebėseną). Nuostatų 8 punkte išdėstyti Inspekcijos veiklos tikslai: vykdyti teritorijų planavimo valstybinę priežiūrą (8.1. papunktis); vykdyti statybos valstybinę priežiūrą (8.2. papunktis); vykdyti žemės naudojimo valstybinę priežiūrą (8.3. papunktis). Inspekcija, siekdama Nuostatų 8.2 papunktyje nurodyto tikslo: atlieka funkcijas, nurodytas Priežiūros įstatymo 7 straipsnio 2 dalyje (10.1. papunktis); išduoda statybą leidžiančius dokumentus ir leidimus, nurodytus Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 27 straipsnio 3 dalyje, Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymo 27 straipsnio 2 dalyje (10.2. papunktis); atlieka veiksmus, nustatytus Priežiūros įstatymo 15 straipsnio 1 dalyje, Statybos įstatymo 33 straipsnio 1 dalyje (10.3. papunktis).

Statybos įstatymo 2 straipsnio 72 dalyje pateikta *statinio rekonstravimo* sąvoka – statyba, kurios tikslas – perstatyti statinį: pakeisti statinio laikančiąsias konstrukcijas, pakeičiant statinio išorės matmenis (ilgį, plotį, aukštį ir pan.).

Atvejai, kada reikalingas leidimas atlikti statinio paprastąjį remontą, nustatyti Statybos įstatymo 27¹ straipsnio 1 dalies 2 punkte: a) ypatingajam ar neypatingajam statiniui rekonstruoti; b) nesudėtingajam gyvenamosios paskirties statiniui rekonstruoti; c) nesudėtingajam II grupės statiniui rekonstruoti mieste; d) nesudėtingajam II grupės statiniui rekonstruoti konservacinės apsaugos prioriteto ar kompleksinėje saugomoje teritorijoje, gamtos paveldo objekto, valstybinio parko,

valstybinio rezervato, draustinio ar biosferos rezervato buferinės apsaugos zonoje, kai Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoje statoma ne sodyboje (sodyba suprantama taip, kaip ji apibrėžiama Saugomų teritorijų įstatyme); e) nesudėtingajam II grupės statiniui rekonstruoti Pasaulio paveldo sąraše įrašytų kultūros ir gamtos paveldo objektų ar vietovių teritorijoje; f) nesudėtingajam II grupės statiniui rekonstruoti kultūros paveldo objekto teritorijoje ar kultūros paveldo vietovėje; g) rekonstruojant nesudėtingąjį statinį į neypatingąjį ar ypatingąjį statinį;

Statybos įstatymo 27¹ straipsnio 1¹ dalyje nustatyta, kad nereikia gauti statybą leidžiančio dokumento, bet privaloma pranešti apie statybos pradžią, pateikiant šio įstatymo 27² straipsnio 5 ar 5¹ dalyse išvardytus dokumentus šiais atvejais: 1) daugiabučio namo, viešojo pastato kapitaliniam remontui, išskyrus šio straipsnio 1 dalies 4 punkte nurodytus atvejus (kai privalomas statybą leidžiantis dokumentas); 2) daugiabučiame name ar viešajame pastate įrengiant, pertvarkant, išmontuojant pastato dujų, šildymo, aprūpinimo karštu vandeniu ar elektros bendrąsias inžinerines sistemas; 3) statant naują nesudėtingąjį II grupės statinį kultūros paveldo objekto ar kultūros paveldo vietovės apsaugos zonoje; 4) statant naują nesudėtingąjį II grupės statinį magistralinio dujotiekio vietovės klasių teritorijoje; 5) rekonstruojant nesudėtingąjį II grupės statinį kultūros paveldo objekto ar kultūros paveldo vietovės apsaugos zonoje; 6) rekonstruojant nesudėtingąjį II grupės statinį magistralinio dujotiekio vietovės klasių teritorijoje; 7) griauinant neypatingąjį statinį, pastatytą ne anksčiau kaip prieš 50 metų arba nepatenkantį į kultūros paveldo objekto teritoriją ar kultūros paveldo vietovę; 8) statant naują statinį, rekonstruojant statinį, kuris skirtas Investicijų įstatyme nurodytiems stambiems projektams, išskyrus stambius projektus, Vyriausybės nutarimu pripažintus užtikrinančiais neatidėliotinus valstybės saugumo ir gynybos poreikius, įgyvendinti arba kuris skirtas Lietuvos Respublikos laisvųjų ekonominių zonų pagrindų įstatyme nurodytų laisvųjų ekonominių zonų įmonių veiklai vykdyti, arba kuris skirtas Gynybos ir saugumo pramonės įstatyme nurodytiems gynybos ir saugumo pramonės produktų gamybos vystymo projektams įgyvendinti, arba nugriauinant statinį, esantį stambaus projekto, išskyrus stambų projektą, Vyriausybės nutarimu pripažintą užtikrinančiu neatidėliotinus valstybės saugumo ir gynybos poreikius, įgyvendinimui skirtoje teritorijoje arba laisvųjų ekonominių zonų teritorijoje, arba gynybos ir saugumo pramonės produktų gamybos vystymo projektams įgyvendinti skirtoje teritorijoje.

Su statyba susijęs viešasis interesas apibrėžiamas Statybos įstatymo 52¹ straipsnyje, kuriame nurodyta, kad su statyba susijusį viešąjį interesą sudaro: 1) kraštovaizdžio, gamtos ir nekilnojamojo kultūros paveldo, miškų, žemės gelmių išteklių, kitų gamtos išteklių apsauga ir racionalus naudojimas, visuomenės sveikatos apsauga, darnus kultūrinio kraštovaizdžio formavimas; 2) valstybės, savivaldybės žemės naudojimas, valdymas ar disponavimas ja, statyba saugomose teritorijose, miškuose, visuomeninės paskirties statiniuose ar teritorijose; 3) valstybės ir savivaldybių funkcijoms ar teritorijų funkcionavimui reikalinga socialinė ar inžinerinė infrastruktūra, šios infrastruktūros plėtojimas; 4) valstybei svarbūs projektai, kaip jie suprantami pagal Teritorijų planavimo įstatymą; 5) visuomenės informavimas ir jos dalyvavimas priimančiais sprendimais; 6) galima statinių griūties rizika; 7) aplinkos prieinamumas, įskaitant aplinkos atitiktį asmenų su negalia individualiesiems pagalbos poreikiams; 8) architektūros kokybė; 9) kiti visuomenės ar jos dalies arba valstybės interesai.

Besiribojančių žemės sklypų (teritorijų) savininkų ar valdytojų rašytinių sutikimų privalomumo atvejais nustatyti STR 1.05.01:2017 7 priede, kurio 8 punkte nurodyta, kad statinio rekonstravimo atveju rašytiniai besiribojančių žemės sklypų (teritorijų) savininkų ar valdytojų sutikimai (susitarimai) neprivalomi, jei nemažinamas esamas atstumas nuo rekonstruojamo statinio esamų konstrukcijų (neįskaičiuojant apšiltinamojo sluoksnio storio) iki besiribojančių žemės sklypų (teritorijų) ribų ir (ar) naujos konstrukcijos įrengiamos teisės aktų nustatytais atstumais iki besiribojančių žemės sklypų (teritorijų) ribų.

STR 1.06.01:2016 36.11 papunktyje nustatyta, kad statinio statybos vadovas privalo įrengti (organizuoti) prie statybos sklypo (statybvietės) stendą su informacija apie statomą statinį (bendruoju atveju pateikiama informacija apie statytoją (užsakovą), statybos pradžią ir pabaigą, pasamdytą ar paskirtą rangovą, statinio projektuotoją, statinio architektą ar jų grupę, statinio statybos vadovą, jo kontaktinį telefono numerį, statinio statybos techninį prižiūrėtoją; stende apie statybą, finansuojamą

Europos Sąjungos biudžeto lėšomis, informacija skelbiama [3.18] nustatyta tvarka), išskyrus atvejus, kai statomi nesudėtingieji statiniai ar atliekamas statinio paprastas remontas.

Pažymėtina, kad Komisijoje nagrinėjamos bylos ribas apibrėžia suinteresuoto asmens kreipimasis ir viešojo administravimo subjekto priimtas sprendimas ar atlikti veiksmai. Komisija sprendžia dėl administracinio sprendimo ar veiksmų teisėtumo atsižvelgdama į tai, koks prašymas buvo paduotas institucijai ir kokį sprendimą turėjo teisę priimti institucija nagrinėdama jai paduotą prašymą, ar priimtas sprendimas atitinka aukštesnės galios teisės aktus, ar šis sprendimas priimtas surinkus pakankamai faktinių duomenų, ar nagrinėjant klausimą nebuvo pažeistos procedūrinės taisyklės, o kartu ir besikreipiančio asmens teisės.

Remiantis bylos medžiaga, nustatyta, kad pareiškėja 2026 m. sausio 5 d. du kartus kreipėsi į Inspekciją, prašydama sustabdyti statybas, vykdomas gretimame sklype (*duomenys neskeltini*), Kaune, nurodydama, jog kaimynas be jos sutikimo stato pastatą prie jos namo ir prie sklypo ribos. Šių kreipimųsi pagrindu Inspekcija 2026 m. sausio 20 d. atliko patikrinimą vietoje ir 2026 m. sausio 22 d. Faktinių duomenų patikrinimo vietoje aktu Nr. FAK- (*duomenys neskeltini*) nustatė, kad sklype (*duomenys neskeltini*), Kaune, ant sklypo ribos rekonstruojamas pagalbinio ūkio pastatas – garažas, registruotas Nekilnojamojo turto registre unikaliu Nr. (*duomenys neskeltini*), yra išlieti pamatai ir uždėta gelžbetoninė perdanga, o patikrinimo metu statybos darbai nevyko. Pareiškėjai 2026 m. vasario 2 d. buvo atsakyta, kad pagalbinio ūkio pastato – garažo rekonstrukcijos darbams statybą leidžiantis dokumentas nereikalingas ir jos prašymų nagrinėjimas nutraukiamas. Pareiškėja 2026 m. vasario 10 d. pateikė Inspekcijai skundą dėl pareigūnų neveikimo ir savavališkos statybos stabdymo, į kurį ir buvo atsakyta ginčijamu 2026 m. kovo 5 d. Sprendimu Nr. (*duomenys neskeltini*).

Pareiškėja skunde ir paaiškinimuose Komisijai iš esmės laikosi pozicijos, kad gretimą sklypą savininkas vykdo ne teisėtą rekonstrukciją, o faktiškai naują statybą, kad statinys fiziškai „klijuojamas“ prie pareiškėjos pastato sienos, galimai peržengia pareiškėjos sklypo ribą, jog pareiškėjos siena buvo apgadinta, o Inspekcija neįvertino imperatyvių teisės normų dėl atstumų iki sklypo ribos ir dėl gretimą sklypą savininko sutikimo būtinybės. Pareiškėjos vertinimu, net jei statybą leidžiantis dokumentas šiuo atveju nebūtų reikalingas, statyba ant ribos, arčiau nei 3 metrai nuo sklypo ribos, o juo labiau svetimame sklype, be jos sutikimo negali būti laikoma teisėta. Be to, pareiškėja akcentuoja ir tai, kad pažeista jos teisė prižiūrėti savo pastato sieną, o taip pat, jos manymu, ignoruoti ir priešgaisriniai reikalavimai.

Atsakovė su tokiu vertinimu nesutinka ir nurodo, kad sklype (*duomenys neskeltini*), Kaune, rekonstruojamas Nekilnojamojo turto registre įregistruotas pagalbinio ūkio pastatas – ūkinis pastatas, kurio užstatymo plotas 28,0 kv. m, o statybos pabaigos metai – 1960. Atsakovė remiasi Nekilnojamojo turto registro duomenimis, taip pat trečiojo suinteresuoto asmens paaiškinimais ir patikrinimo metu nustatytomis faktinėmis aplinkybėmis, pagal kurias rekonstruojamas statinys priskirtinas I grupės nesudėtingiesiems statiniams, o jo rekonstrukcijai nei projektas, nei statybą leidžiantis dokumentas, nei pranešimas apie statybos pradžią nėra reikalingi. Atsakovės teigimu, statinio rekonstravimo atveju gretimą sklypą savininko sutikimas nėra reikalingas, jeigu nemažinamas esamas atstumas nuo rekonstruojamo statinio esamų konstrukcijų iki sklypo ribos, todėl teisinio pagrindo statytojui surašyti savavališkos statybos aktą ar stabdyti statybą nebuvo.

Vadovaudamasi IAGNTĮ nustatyta kompetencija, Komisija šioje byloje vertina, ar Inspekcija, nagrinėdama pareiškėjos kreipimąsi ir priimdama skundžiamą Sprendimą, veikė pagal nustatytą kompetenciją ir tinkamai taikė aktualias teisės normas. Komisija neturi pagrindo abejoti tuo, kad Inspekcija veikė jai Priežiūros įstatymu suteiktos kompetencijos ribose. Priežiūros įstatymo 7 straipsnio 2 dalyje nustatytas baigtinis statybos valstybinės priežiūros funkcijų sąrašas, apimantis, be kita ko, statybos vykdymo teisėtumo tikrinimą, statybos dalyvių veiksmų atitikties statybos teisės reikalavimams tikrinimą ir asmenų skundų dėl statybos proceso nagrinėjimą. Tuo pačiu šis reglamentavimas nereiškia, kad Inspekcija sprendžia civilinius ginčus tarp kaimynų dėl nuosavybės teisės į ribą, dėl tvoros pastatymo, dėl teisės prieiti prie pastato sienos ar dėl galimos žalos atlyginimo. Todėl vien aplinkybė, kad pareiškėja savo teisių pažeidimą sieja su kaimyno veiksmais ir savo nuosavybės teisėmis, savaime nelemia išvados, jog Inspekcija privalėjo taikyti statybos valstybinės priežiūros priemones.

Byloje nustatyta, kad patikrinimo metu Inspekcija rėmėsi Nekilnojamojo turto registro duomenimis, pagal kuriuos sklype (*duomenys neskelbtini*), Kaune, yra įregistruotas pagalbinio ūkio pastatas – garažas, unikalus Nr. (*duomenys neskelbtini*), kurio statybos pabaigos metai – 1960, o užstatymo plotas – 28,0 kv. m. Pagal Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo ir Civilinio kodekso nuostatas viešame registre įrašyti duomenys laikomi teisingais ir išsamiais, kol nenuginčyti įstatymų nustatyta tvarka. Nagrinėjamu atveju byloje nėra duomenų, kad šie registro duomenys būtų nuginčyti, todėl Inspekcija turėjo teisę jais remtis ir neturėjo teisinio pagrindo registro duomenų ignoruoti ar jų nevertinti. Taigi vien pareiškėjos teiginiai, kad realiai vyksta nauja statyba, negali paneigti oficialių registro duomenų apie tai, kad statinys yra įregistruotas.

Komisijos vertinimu, pareiškėjos teiginys, kad faktiškai buvo vykdoma ne rekonstrukcija, o nauja statyba, byloje nėra pagrįstas objektyviais duomenimis. Priešingai, iš trečiojo suinteresuoto asmens paaiškinimų nustatyta, kad senasis garažas buvo ženkliai susidėvėjęs, todėl jo konstrukcijos buvo išardytos, dalis pamatų atstatyta ir sustiprinta, o nauja perdanga įrengta ant esamo pamato. Šiuos paaiškinimus iš esmės patvirtina ir bylos medžiaga, įskaitant senojo statinio nuotraukas bei patikrinimo metu nustatytas aplinkybes. Statybos įstatymo 2 straipsnio 72 dalyje rekonstravimas apibrėžiamas kaip statyba, kurios tikslas – perstatyti statinį, pakeičiant laikančiąsias konstrukcijas ir pakeičiant statinio išorės matmenis. Iš bylos duomenų nėra pagrindo daryti išvadą, kad Inspekcija, kvalifikuodama atliekamus darbus kaip registruoto garažo rekonstrukciją, akivaizdžiai neteisingai pritaikė statybos teisės normas. Vien pareiškėjos subjektyvus vertinimas, kad statinys buvo „nugriautas iki nulio“, nesudaro pakankamo pagrindo paneigti Inspekcijos išvadas, ypač kai iš medžiagos matyti, kad bent dalis konstrukcijų ir pamato buvo išsaugota ar naudojama tolesniems darbams.

Komisija neturi pagrindo sutikti ir su pareiškėjos argumentu, kad vien tai, jog rekonstruojamas garažas yra ant sklypo ribos, savaime lėmė būtinybę gauti jos sutikimą. Inspekcija ginčijamame sprendime pagrįstai rėmėsi STR 1.05.01:2017 7 priedo 8 punktu, pagal kurį statinio rekonstravimo atveju rašytiniai besiribojančių žemės sklypų savininkų ar valdytojų sutikimai nėra privalomi, jeigu nemažinamas esamas atstumas nuo rekonstruojamo statinio esamų konstrukcijų iki besiribojančių sklypų ribų. Byloje nustatyta, kad senasis garažas taip pat buvo prie sklypo ribos, o pareiškėja nepateikė objektyvių duomenų, kad rekonstruojamo statinio esamas atstumas iki sklypo ribos būtų sumažintas. Todėl vien ta aplinkybė, kad pareiškėja nedavė sutikimo, Komisijos vertinimu, nagrinėjamu atveju savaime neįrodo statybos neteisėtumo.

Pareiškėja taip pat teigia, kad Inspekcija neįvertino aplinkybių dėl galimo statymo svetimame sklype ir dėl minimalių atstumų nesilaikymo. Komisija pažymi, kad bylos duomenys nepatvirtina, jog Inspekcijai patikrinimo metu būtų buvę pateikti oficialūs kadastriniai ar geodeziniai duomenys, leidžiantys konstatuoti faktinį sklypo ribos peržengimą. Priešingai, trečiasis suinteresuotas asmuo nurodė, kad yra užsakęs sklypo ribų tikslinimo ir nužymėjimo vietoje darbus, o pareiškėjos nurodytos aplinkybės iš esmės liko paremtos jos pačios vertinimu. Vien pareiškėjos teiginys, kad statinys „peržengia“ ribą, nesant oficialių duomenų apie tokį peržengimą, neįpareigojo Inspekcijos daryti kitokios išvados. Be to, klausimai dėl tikrosios sklypo ribos, jos paženklinimo ar galimo gretimo sklypo užėmimo savo esme susiję su civiliniu ginču dėl daiktinių teisių, kuris spręstinas ne statybos valstybinės priežiūros, o kitais teisės gynimo būdais.

Komisija taip pat vertina pareiškėjos argumentą, kad pažeistas jos pastato konstrukcinis elementas, nes griauiant senąjį garažą buvo apgadinta jos siena, o dabar nauja konstrukcija „klijuojama“ prie jos pastato. Šios aplinkybės, jei jos pasitvirtintų, galėtų būti reikšmingos pareiškėjos civilinių teisių gynimo požiūriu, tačiau pačios savaime jos nereiškia, kad Inspekcija privalėjo konstatuoti savavališką statybą. Inspekcija ginčijamame sprendime pagrįstai pažymėjo, kad jos kompetencijai nepriskiriami defektų nustatymo, žalos vertinimo ar atlyginimo klausimai. Dėl to vien galimas pareiškėjos sienos apgadinimas nesudarė savarankiško teisinio pagrindo Inspekcijai surašyti savavališkos statybos aktą, jei nebuvo nustatyta, kad atliekami darbai priskirtini tiems statybos darbams, kuriems būtinas projektas, statybą leidžiantis dokumentas ar pranešimas apie statybos pradžią.

Pareiškėja papildomai rėmėsi Kauno miesto savivaldybės administracijos Miesto plėtros ir paveldosaugos skyriaus raštu, kuriame nurodyta, kad 2025 m. birželio 4 d. (*duomenys neskelbtini*), Kaune, buvo išduotas statybą leidžiantis dokumentas gyvenamojo namo rekonstravimo projektui, o esamas ūkio pastatas projekte nurodomas kaip kapitališkai remontuojamas, kurio išoriniai matmenys nekeičiami. Komisija pažymi, kad šis dokumentas pats savaime nepaneigia ginčijamo Inspekcijos sprendimo teisėtumo. Pirma, jis yra priimtas po šioje byloje skundžiamo Sprendimo ir iš jo nematyti, kad savivaldybė būtų nustačiusi savavališką statybą ar pareiškėjos nurodomų pažeidimų faktą. Antra, pačiame rašte pareiškėjai pasiūlyta kreiptis į Inspekciją kaip kompetentingą statybos valstybinės priežiūros instituciją. Trečia, byloje nenustatyta, kad savivaldybės raštas būtų paremtas išsamesniu faktiniu patikrinimu nei Inspekcijos atliktas vertinimas, todėl šio dokumento nepakanka paneigti Inspekcijos išvados.

Komisija pažymi ir tai, kad nagrinėjamu atveju Inspekcija ginčijamą sprendimą grindė ne vien tuo, jog statybą leidžiantis dokumentas nereikalingas, bet ir tuo, kad Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 1 dalies 9 punkte numatytos aplinkybės leidžia tokio pobūdžio skundo nenagrinėti, o jei jos paaiškėja jau pradėjus nagrinėjimą, pagal to paties straipsnio 3 dalį skundo nagrinėjimo procedūra nutraukiama. Byloje nenustatyta, kad nagrinėjamu atveju egzistuočių įstatyme aiškiai numatytos išimtys, kurioms esant net ir tokio pobūdžio statybos atveju Inspekcija privalėtų tęsti nagrinėjimą: nebuvo pateikta duomenų apie įvykusią ar gresiančią statinio avariją, apie tai, kad statyba toje vietoje pagal teisės aktus negalima taip, kad būtų akivaizdžiai pažeidžiamas viešasis interesas, ar kad būtų reikalingas valstybinės žemės patikėtinio sutikimas. Todėl vien pareiškėjos nesutikimas su tokia teisine kvalifikacija nesudaro pagrindo pripažinti ginčijamą Sprendimą neteisėtu.

Komisija nesutinka ir su atsakovės ir trečiojo suinteresuoto asmens argumentu, kad vien dėl to, jog skundžiamas sprendimas esą savaime nepažeidžia pareiškėjos teisių, skundas turėtų būti atmestas. Pareiškėja, kaip gretimo sklypo ir pastato naudotoja bei, kaip matyti iš bylos medžiagos, tiesiogiai su situacija susijęs asmuo, turi pakankamą suinteresuotumą ginčyti Inspekcijos sprendimą, kuriuo atsisakyta toliau nagrinėti jos skundą dėl gretimame sklype vykdomų darbų. Tačiau toks suinteresuotumas savaime dar nereiškia, kad jos skundas pagrįstas. Šioje byloje esminis klausimas yra ne tai, ar pareiškėja turi teisę skusti sprendimą, o tai, ar ginčijamas sprendimas prieštarauja teisės aktams. Komisija, įvertinusi bylos duomenis, tokio prieštaravimo nenustatė.

Apibendrinama Komisija daro išvadą, kad Inspekcijos 2026 m. kovo 5 d. Sprendimas Nr. (*duomenys neskelbtini*) priimtas kompetentingo viešojo administravimo subjekto, atlikus faktinių duomenų patikrinimą, įvertinus Nekilnojamojo turto registro duomenis, trečiojo suinteresuoto asmens paaiškinimus ir taikytiną teisinį reglamentavimą. Pareiškėja nepateikė pakankamų objektyvių duomenų, leidžiančių konstatuoti, kad Inspekcija nepagrįstai kvalifikavo atliekamus darbus kaip įregistruoto garažo rekonstrukciją, nepagrįstai taikė STR 1.05.01:2017 7 priedo 8 punktą, neteisėtai nusprendė, kad ginčo situacijoje nėra pagrindo taikyti Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 1 dalies 9 punkto išimčių, ar apskritai veikė pažeisdama VAI principus. Vien tai, kad pareiškėja siekia kitokio jos skundo išnagrinėjimo rezultato ir kitaip vertina tarp jos ir kaimyno susiklosčiusią situaciją, nesudaro pagrindo pripažinti ginčijamą sprendimą neteisėtu.

Atsižvelgdama į faktines bylos aplinkybes ir ginčo situacijos teisinį reglamentavimą, Komisija sprendžia, kad Inspekcijos Vidurio Lietuvos statybos valstybinės priežiūros departamento 2026 m. kovo 5 d. Sprendimas Nr. (*duomenys neskelbtini*) yra teisėtas ir pagrįstas, todėl pareiškėjos skundo jame nurodytais argumentais tenkinti nėra pagrindo. Pareiškėjos skundas atmestinas kaip nepagrįstas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 19 straipsniu, 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu ir 22 straipsniu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

Pareiškėjos R. V. skundą dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos Vidurio Lietuvos statybos valstybinės priežiūros departamento 2026 m. kovo 5 d. sprendimo Nr. (*duomenys neskelbtini*) (*duomenys neskelbtini*) panaikinimo atmesti kaip nepagrįstą.

Komisijos sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos bylos šalys gali apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Lionela Gelmanienė

Komisijos narės

Daiva Bereikienė

Beata Labutytė